

W X LO działają Standardy Ochrony Małoletnich

Data spotkania: 24.04.2024r.

STANDARDY WDROŻONO ZARZĄDZENIEM
DYREKTORA X LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
W TORUNIU

Z DNIA: 24.04.2024r.

Polityka Ochrony małoletnich w X LO

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników naszej szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.

Każdy pracownik szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby.

TERMINOLOGIA

- 1) Pracownikiem/personelem szkoły – jest każda osobę zatrudniona w X LO na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także każda osoba, która na podstawie oddzielnych umów realizuje zadania na terenie szkoły i poza nią w kontakcie z uczniami, w tym m.in.: wolontariusze, praktykanci;
- 2) Dzieckiem/ małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
- 3) Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.
- 4) Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka.
- Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 5) Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

- to konkretnie spisane reguły, praktyczne zasady, które mają być gwarantem tego, że dzieci i młodzież w danej placówce są bezpieczne - nie doznają krzywdzenia ze strony pracowników, wolontariuszy i rówieśników.
- Procedury mają gwarantować sprawny przepływ informacji, odpowiednią reakcję w każdym przypadku krzywdzenia.

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r.
o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny
i opiekuńczy oraz niektórych innych
ustaw wprowadza termin
„standardy ochrony małoletnich”

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

- TO CZTERY ZASADY, KTÓRYCH PRZYJĘCIE SPRAWIA, ŻE DANA INSTYTUACJA JEST PRZYJAZNA DLA DZIECI – JEJ PERSONEL POTRAFI ZIDENTYFIKOWAĆ SYTUACJE STWARZAJĄCE RYZYKO KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ PODJAĆ DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I INTERWENCYJNE.
- **POLITYKA OCHRONY DZIECI** przed krzywdzeniem ma dwojaką funkcję.
- Z jednej strony jest dokumentem, który porządkuje standardy ochrony dzieci i w kolejnych rozdziałach opisuje, w jaki sposób instytucja będzie je wdrażać, realizować, monitorować i ewaluować.
- Z drugiej – samo przyjęcie przez placówkę Polityki jest wprowadzeniem pierwszego z czterech standardów.

Standard I. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

- a. Polityka dotyczy całego personelu (pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy)
- b. Szkoła opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony małoletnich, które określają:
 - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu
 - procedury reagowania na krzywdzenie
 - procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe
 - zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
 - zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko
 - zasady bezpiecznych relacji małoletni - małoletni
 - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci
- c. Polityka jest opublikowana i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.

Standard II. Personel- monitorowanie edukacja i zaangażowanie pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

- Szkoła stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, regularnie szkoli personel ze standardów.

Standard III. Procedury- funkcjonowanie procedur zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

- Szkoła wdrożyła i stosuje procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników i osób obcych. Każdy pracownik wie komu zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne.
- Szkoła dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.

Standard IV. Monitorowanie i weryfikacja zgodności prowadzonych działań ze standardami ochrony.

- Szkoła co najmniej raz na dwa lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z personelem, uczniami i rodzicami oraz aktualizując.

W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

- nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- wszystkie dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w Internecie,
- wszystkie dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
- wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w placówce lub w rodzinie,
- rodzice dowiadują się, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

I. Zasady postępowania w przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby dorosłe, niebędące rodzicami:

- 1) Doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystywania seksualnego lub/i życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu:
 - a) Zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego, odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie, niezwłocznie poinformuj o zagrożeniu odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997, 999. (Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu).
 - b) Po zakończeniu interwencji i upewnieniu się, że małoletni jest pod opieką właściwych służb/osób pracownik, dokonaj wpisu w rejestrze zgłoszeń i sporządź notatkę służbową z przebiegu zdarzenia,

-
-
- c) dyrektor powołuje Zespół interwencyjny, który sporządza plan wsparcia małego dziecka,
 - d) Pedagog/psycholog przedstawia rodzicom/opiekunom plan wsparcia małego dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji
 - e) Koordynator informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia, przez szkołę, podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji);
 - f) po poinformowaniu opiekunów przez koordynatora dyrektor X LO składa zawiadomienie do sądu rodzinnego, składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego;
 - g) sporządzenie karty interwencji.

-
- 2) Jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw, doświadcza krzywdzenia:
 - a) Zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego, udziel małoletniemu wsparcia
 - b) Dokonaj wpisu w rejestrze zgłoszeń i sporządź notatkę służbową,
 - c) Koordynator (w przypadku nieobecności koordynatora zastępuje go psycholog, a w sytuacji jego nieobecności pedagog szkolny lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora) wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu;
 - d) Koordynator przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego. Stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie małoletniego. Sporządza opis sytuacji małoletniego w X LO i sytuacji rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z małoletnim, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami, oraz plan wsparcia małoletniego.
 - e) Koordynator informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia, przez szkołę, podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji
 - f) po poinformowaniu opiekunów przez koordynatora dyrektor X LO składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego;
 - g) sporządzenie karty interwencji.

II. Zasady postępowania w przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby nieletnie:

- ▶ 1) Gdy małoletni doświadcza przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):
 - ▶ a) Zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie, udziel wsparcia małoletniemu. Jeśli rodzaj zdarzenia tego wymaga powiadom organy ścigania.
 - ▶ b) Dokonaj wpisu w rejestrze, sporządź notatkę służbową.
 - ▶ c) Psycholog i pedagog przeprowadzają rozmowę z agresorem,

-
- d) psycholog i wychowawca/nauczyciel przeprowadzają rozmowę osobno z rodzicami małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego;
 - W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego sam nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy zastosować właściwą procedurę.
 - e) psycholog i wychowawca opracowują działania naprawcze; wspólnie z rodzicami/opiekunami małoletniego krzywdzącego, w celu zmiany niepożądanych zachowań;
 - f) z rodzicami/opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu psycholog i wychowawca opracowują plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
 - g) w przypadku powtarzającej się przemocy dyrektor powiadamia właściwy miejscowo sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny;
 - h) Sporządza się kartę interwencji.

III. Zasady postępowania w przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez rodzica lub opiekuna:

- 1) podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
- a) Zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego, odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie, niezwłocznie poinformuj o zagrożeniu odpowiednie służby dzwoniąc pod numer 112 lub 998, 999. (Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu).
- b) Po zakończeniu interwencji i upewnieniu się, że małoletni jest pod opieką właściwych służb/osób dokonaj wpisu w rejestrze zgłoszeń. Sporządź notatkę służbową.
- c) dyrektor powołuje Zespół interwencyjny, który sporządza plan wsparcia małoletniego,

-
- ▶ d) Koordynator informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia, przez szkołę, podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji
 - ▶ e) po poinformowaniu opiekunów przez koordynatora dyrektor X LO, składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej, lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego (kopię wypełnionego formularza pozostawia się w szkole);
 - ▶ f) Sporządza się kartę interwencji.

-
- 2) 2) podejrzenia, że dziecko doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego, udziel mu wsparcia,
 - b) dokonaj wpisu w rejestrze zgłoszeń, sporządź notatkę służbową;
 - c) psycholog/pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem,
 - d) powiadamia o możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego i/lub materialnego,
 - e) w przypadku braku współpracy rodzica/ opiekuna powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej;
 - f) sporządza się kartę interwencji.

-
- 3) podejrzenia, że dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:
 - a) Zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego, udziel małoletniemu wsparcia (zgodnie z posiadanymi możliwościami/kompetencjami)
 - b) Dokonaj wpisu w rejestrze zgłoszeń
 - c) Koordynator (w przypadku nieobecności koordynatora zastępuje go psycholog, a w sytuacji jego nieobecności pedagog szkolny lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora) wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu

-
- ▶ d) Koordynator przeprowadza rozmowę z małoletnimi i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego. Stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie małoletniego. Sporządza opis sytuacji małoletniego w szkole i sytuacji rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z małoletnim, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami, oraz plan wsparcia małoletniego.
 - ▶ e) Koordynator informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia, przez szkołę, podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji
 - ▶ f) po poinformowaniu opiekunów przez koordynatora dyrektor X LO składa zawiadomienie do sądu rodzinnego, składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej, lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego;
 - ▶ g) sporządza się kartę interwencji.

Plan wsparcia małoletniego, powinien zawierać w szczególności wskazania dotyczące:

- 1) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
- 2) wsparcia, jakie szkoła zaoferuje małoletniemu;
- 3) możliwości uzyskania pomocy poza szkołą.

Zasady dostępu dzieci do Internetu

- **Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet:**
- 1) X LO, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, zabezpiecza małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; przez zainstalowanie i aktualizację oprogramowania zabezpieczającego;
- 2) na terenie X LO dostęp małoletniego do Internetu na lekcjach informatyki możliwy jest pod nadzorem pracownika X LO,
- 3) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika X LO, pracownik szkoły ma obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu;
- 4) w miarę potrzeb osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z uczniami cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu;

- **Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie:**

- 1) w X LO wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci- jest to osoba, pełniąca funkcję informatyka,
- a) do obowiązków osoby, o której mowa w pkt 1 należy zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania,
- b) wymienione powyżej oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego pracownika w miarę potrzeb.

-
- Nauczyciel informatyki przynajmniej raz w miesiącu sprawdza w pracowni informatycznej, czy na komputerach podłączonych do Internetu, z których korzystają uczniowie, nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, nauczyciel informatyki stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia,
 - Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, nauczyciel informatyki przekazuje dyrektorowi X LO, który aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem,
 - Pedagog/psycholog przeprowadza z uczniem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie,
 - Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszych Standardów.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

- X Liceum Ogólnokształcące zapewnia najwyższe Standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
- Pracownikowi X LO nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów lub innym osobom trzecim, utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie X LO bez pisemnej zgody rodzica /opiekuna prawnego małoletniego.
- Osoby niebędące pracownikami szkoły mają całkowity zakaz filmowania, fotografowania, nagrywania głosu małoletnich i innych osób na terenie szkoły bez zgody rodzica/opiekuna oraz zgody dyrektora.
- Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów lub innej osobie trzeciej, danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
- Upublicznienie przez pracownika X LO wizerunku dziecka utrwalonego w jakiejkolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga zgody rodzica/opiekuna oraz zgody dyrektora X LO.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki

- 1) Utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego.
- 2) Uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, w tym dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ucznia niepełnosprawnego i ucznia zdolnego.
- 3) Wszyscy małoletni są traktowani przez pracowników sprawiedliwie. Pracownicy nie dyskryminują ich ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, religię/wyznanie, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności.
- 4) Fizyczny kontakt z uczniem musi spełniać zasady bezpiecznego kontaktu: gdy jest odpowiedzią na realne potrzeby ucznia w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, etapu rozwojowego, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) uczeń zawsze musi wyrazić zgodę.
- 5) Pracownik powinien reagować na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich. Pracownicy promują i wspierają kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych wśród małoletnich;

W relacji personelu z małoletnimi uczniami niedopuszczalne jest w szczególności:

- 1) zawstydzanie, upokarzanie, poniżanie i obrażanie małoletniego.
- 2) ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek ucznia, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej;
- 3) seksualne komentarze, żarty, gesty.

Kontakty personelu z małoletnimi poza godzinami pracy:

- 1) nie wolno zapraszać uczniów do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z uczniami poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Istnieje możliwość, aby wychowawca klasy utworzył grupę klasową w aplikacji społecznościowej (typu messenger) w celu ułatwienia komunikacji z uczniami. Nie dotyczy to spotkań w szkole dotyczących np. popraw sprawdzianów, przygotowania do konkursów, egzaminów maturalnych itp.
- 2) Jeśli istnieje potrzeba spotkania personelu z uczniami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym Dyrektora X Liceum oraz uzyskać zgodę rodziców małoletniego ucznia.
- 3) jeśli zachodzi konieczność skontaktowania się personelu z małoletnimi uczniami, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (dziennik elektroniczny, aplikacja Teams);
- 4) utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

-
- W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez samego małoletniego pracownik nie kontynuuje rozmowy i poleca małoletniemu zgłoszenie się na rozmowę w miejscu wykonywania obowiązków służbowych lub z wykorzystaniem służbowych kanałów komunikacji zdalnej. Zasada ta nie dotyczy sytuacji (nawet potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia małoletniego.
 - W takim przypadku pracownik może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić przełożonego lub kierownictwo szkoły/placówki o kontakcie z małoletnim i przyczynach tego kontaktu. Powiadomienie to powinno być w miarę możliwości dokonane w formie papierowej lub elektronicznej.

Bezpieczne relacje między małoletnimi

- ▶ 1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
- ▶ 2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
- ▶ 3. Standardem jest tworzenie atmosfery życia szkolnego, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
- ▶ 4. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Niedozwolone jest naruszanie praw innych, w szczególności dyskryminowanie ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.

-
- ▶ 5. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec innych osób nie narusza ich poczucia godności i wartości osobistej. Małoletni zobowiązani są do respektowania praw i wolności osobistych innych, ich prawa do własnego zdania, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach przyjętych w X LO norm i wartości.
 - ▶ 6. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.
 - ▶ 7. Kontakty między małoletnimi powinny cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej; uprzejmość, życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
 - ▶ 8. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich w ramach przyjętych w X LO norm i wartości oraz pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy

Zachowania niedozwolone w relacji między małoletnimi:

- ▶ 1) małoletni nie mają prawa stosować agresji słownej, fizycznej i psychicznej w stosunku do innych małoletnich, w szczególności: wszelkich form bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechniania plotek i obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia, kradzieży, szykanowania i znęcania się. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.;
- ▶ 2) małoletnimi i pełnoletnim uczniom, nie wolno przynosić do szkoły i posiadać na jej terenie, żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi oraz substancji zabronionych (papierosów i e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych);
- ▶ 3) nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć w X LO, zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu są zabronione.

Ważne telefony i adresy pomocowe

- Ogólny numer alarmowy w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu utraty zdrowia lub życia: tel. **112**
- Niebieska Linia – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:
tel. **800 120 002** Telefon dla ofiar, sprawców oraz świadków przemocy w rodzinie. Telefon jest bezpłatny i czynny przez całą dobę niebieskalinia.info
- Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: tel. **800 100 100**

Ważne numery telefonu w naszym regionie

► **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie**, Toruń, ul. Słowackiego 118A,
tel. (56) 65 08 565

► **Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu**, Toruń, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 80 F
tel. 56 477 00 91, 56 477 00 92

Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia – Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
Toruń, ul. M. Skłodowskiej – Curie 73

tel. 800 154 030 dostępny bezpłatnie, w godz. 17.00 – 21.00

► **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna**, Toruń, ul. Kosynierów
Kościuszkowskich 6

► tel. (56) 622 46 17, (56) 648 10 41, 65 622 29 91, 798 855 963

➤ **Telefon Zaufania w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie**

tel. **56 622 00 00**, poniedziałek-piątek 19:00 – 21:00

➤ **Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**

tel. **800 120 226** numer bezpłatny, dostępny od poniedziałku do piątku 9.30 - 15.30

JAK ROZPOZNAWAĆ SYMPTOMY KRZYWDZENIA DZIECKA?

Krzywdzenie dziecka może przybierać różne formy, z reguły współwystępujące. Wszystkie mają krótko i długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego dziecka.

- ▶ Źródło kolejnych plansz:
<https://standardy.fdds.pl/upload/pages/czym-jest-krzywdzenie-dziecka-i-jak-je-rozpoznać-informacje-dla-osob-wykonujacych-zawod-medyczny-19-1-file-16929558631615638694793063132.pdf>
FUNDACJA DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ

Przemoc fizyczna

- To przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone.
- Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko.
- Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
- To bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/pożyczenia czegoś.

Uwaga! Klaps to też przemoc! Zakaz stosowania kar cielesnych w Polsce obowiązuje od 1 sierpnia 2010 r.*

Przemoc emocjonalna

- Przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.
- Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem.
- Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

* Art. 96(1). kro. Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.

Przemoc seksualna (wykorzystanie seksualne dziecka)

- Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 rż.
- Włączanie dziecka w aktywność seksualną: którą nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.
- Aktywność seksualna między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.
- Kontakt fizyczny (dotykanie intymnych części ciała, penetracja).
- Bez kontaktu fizycznego – ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w internecie w celu nawiązania kontaktu).
- Komercyjne kontakty seksualne z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści.

Zaniedbanie

- Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka.
- Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka.
- Może to dotyczyć takich obszarów jak:
 - zdrowie,
 - edukacja,
 - rozwój emocjonalny,
 - odżywianie,
 - schronienie i bezpieczne warunki życia.

Brak oznak i objawów nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia.

- SYMPTOMY – NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ?
- Obserwując dziecko i analizując poniższe symptomy pamiętaj o ocenie kontekstowej: zwróć uwagę nie tylko na symptomy fizyczne, ale także zachowanie dziecka i rodzica/opiekuna, sytuację dziecka (wiek, kondycja, sytuacja rodzinna bytowa itd.), postawione wcześniej rozpoznania i diagnozy itd.

Najczęściej obserwowane oznaki fizyczne możliwego krzywdzenia dziecka

- ▶ Widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka, które nie porusza się samodzielnie.
 - Rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla przypadkowych urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, stopy, okolica oczodołów (bez urazu czoła), policzki, usta, skroń, szyja, uszy.
 - Urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia.
 - Ślady mają charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia.
 - Siniaki okularowe, sińce liczne, często symetryczne, w różnej fazie gojenia.
 - Okrągłe punktowe poparzenia, oparzenia na grzbietowej powierzchni dłoni
 - złamania kości kończyny górnej u dziecka niechodzącego, złamania spiralne, złamania dystalne, złamania żeber, złamania bez urazu lub po urazie nieadekwatnym np. upadek z kanapy

-
- krwioplucie i krwawe wymioty, bezpośrednie urazy podniebienia miękkiego, tylnej ściany gardła, złamania zębów, uszkodzenia dziąseł, złamanie żuchwy.
 - Urazy nosa, złamania, krwiaki (zropiałe) przegrody nosa.
 - Wielokrotne „przypadkowe” zatrucia, niewyjaśnione nieżyty żołądkowo jelitowe.
 - Odmrożenia, hipotermia.
 - Słaby przyrost masy ciała, niedożywienie

Najczęściej obserwowane symptomy i objawy związane z wykorzystywaniem seksualnym

- ▶ • Uporczywe i/lub nawracające objawy (np. krwawienie, nieprawidłowa wydzielina, ból, dyskomfort) ze strony odbytu/narządów płciowych bez wyjaśnienia medycznego.
- ▶ • Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 r.ż.
- ▶ • Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka i młodzieży powyżej 15 r.ż. bez wyraźnego wskazania na dobrowolną aktywność seksualną z rówieśnikiem.
- ▶ • Ciąża u dziecka poniżej 15 r.ż. i 9 msc. lub ciąża u nastolatki powyżej 15 r.ż. będąca wynikiem niedobrowolnej aktywności seksualnej.
- ▶ • Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 r.ż. lub ciąża u nastolatki pow. 15 r.ż., w sytuacji, gdy widoczna jest wyraźna różnica w wieku, sile lub stopniu dojrzałości między młodą kobietą a jej partnerem/domniemanym ojcem. Szczególną uwagę należy zwrócić na przypadek związku kazirodczego lub z osobą cieszącą się zaufaniem (na przykład nauczycielem, trenerem sportowym, duchownym) lub jeśli może istnieć podejrzenie wyzyskiwania seksualnego.

Symptomy krzywdzenia dziecka w sferze emocjonalnej

- ▶ Trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji przez dziecko
- ▶ Negatywny obraz siebie
- ▶ Negatywne myśli na temat siebie i innych
- ▶ Przygnębienie
- ▶ Strachliwość i agresja, gniew
- ▶ Problemy z samoregulacją emocji
- ▶ Oszłomienie, otępienie
- ▶ Brak poczucia bezpieczeństwa
- ▶ Smutek, apatia
- ▶ Stany lękowe, stany depresyjne

Symptomy krzywdzenia dziecka w sferze behawioralnej:

- ▶ Problemy z subordynacją oraz podporządkowaniem wobec obowiązujących reguł – obrażanie się, uciekanie z lekcji, negatywne interakcje z rówieśnikami oraz nauczycielami,
- ▶ Dziwne reakcje na chęć niesienia pomocy, nieufność,
- ▶ Wycofanie
- ▶ Ogólna nieufność wobec ludzi,
- ▶ Zachowania buntownicze i agresywne
- ▶ Problemy z komunikacją
- ▶ Sięganie po substancje psychoaktywne.

ZACHOWANIA, KTÓRE MOGĄ BYĆ SYGNAŁEM, ŻE DZIECKO JEST KRZYWDZONE

- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie, lub nadmierne pobudzenie, trudność w regulacji emocji, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
- Wyraźnie inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna, niż w obecności innych osób.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
- Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz.
- Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym.
- Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.
- Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem.
- Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty.
- Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
- Niechęć do przebierania się w towarzystwie innych.
- Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych

Na jakie zachowania ZE STRONY RODZICA/OPIEKUNA warto zwrócić uwagę:

- Nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne.
- Zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu.
- Zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka.
- Przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej.
- Wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka.
- Nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego.
- Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem.
- Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
- Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników.
- Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
- Jest bezradny życiowo, niezaradny, lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
- Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
- Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA

- **Czynniki ryzyka** to wybrane informacje nt. warunków/sytuacji/sposobu funkcjonowania rodziny sprzyjające krzywdzeniu dziecka/dzieci w tej rodzinie. Czynniki ryzyka zwiększają prawdopodobieństwo, iż dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia, nieodpowiednich dla niego oddziaływań, które mogą spowodować zaburzenia w przebiegu jego rozwoju.
- **Nie we wszystkich rodzinach, w których występują czynniki ryzyka, dojdzie do krzywdzenia dzieci.**
- Przyjmuje się, że występowanie **kilku czynników ryzyka** powoduje konieczność objęcia rodziny dodatkową diagnozą, monitoringiem oraz szczególnego jej wspierania.
- Analizuje się i ocenia czynniki leżące po stronie samego dziecka, rodziców i rodziny jako całości.

Czynniki ryzyka związane z osobą dziecka:

- ▶ brak opieki lekarskiej nad dzieckiem
- ▶ brak regularnych szczepień
- ▶ niepełnosprawność fizyczna lub\ i psychiczna
- ▶ przewlekła choroba
- ▶ specyficzne zachowania dziecka (nadpobudliwość, moczenie nocne, trudności ze spaniem, trudności z jedzeniem, etc.)
- ▶ deficyty rozwojowe (problemy z nauką)
- ▶ dziecko z poprzedniego związku (nieakceptowane przez drugiego partnera)
- ▶ wcześniactwo, pochodzenie z ciąży mnogiej, dzieci bliźniacze
- ▶ dziecko niespełniające oczekiwań rodziców (np. co do płci)
- ▶ dziecko urodzone po śmierci poprzedniego dziecka

Czynniki ryzyka związane z osobą rodzica:

- ▶ wczesne (poniżej 18 r.ż.) lub późne rodzicielstwo
- ▶ znaczna różnica wieku między matką a ojcem (powyżej 8 lat)
- ▶ aktualnie niesatysfakcjonujący związek z partnerem
- ▶ doświadczanie krzywdzenia w obecnym związku
- ▶ krzywdzenie w historii poprzednich związków
- ▶ doświadczanie krzywdzenia w dzieciństwie
- ▶ upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna, zaburzenia osobowości
- ▶ niepełnosprawność fizyczna
- ▶ przewlekła choroba
- ▶ uzależnienie od alkoholu, narkotyków, lekarstw etc.
- ▶ prostytuowanie się
- ▶ wyznawanie skrajnych ideologii, np.: religijnych
- ▶ przeżywanie żałoby
- ▶ niepokojąca relacja rodzic-dziecko (rodzic unika kontaktu z dzieckiem)

Czynniki ryzyka wynikające ze struktury i funkcjonowania rodziny:

- struktura rodziny: rodzina rozbita, wielodzietna, zastępcza, adopcyjna
- partner niebędący ojcem dziecka
- samotne rodzicielstwo
- rodzina niepełna czasowo (np. z powodu wyjazdów rodziców za granicę)
- posiadanie dzieci z różnych związków
- związek nieformalny
- małżeństwo mieszane etnicznie
- przewlekła choroba lub inwalidztwo w rodzinie
- zakłócenia w zakresie ról pełnionych przez poszczególnych członków rodziny (np. pełnienie przez dzieci ról dorosłych)
- niekorzystna sytuacja ekonomiczno-bytowa (np. trudne warunki mieszkaniowe - sanitarne, techniczne, zbyt duża liczba członków rodziny w jednym mieszkaniu/domu, bezrobocie etc.)
- rodzina wyizolowana społecznie
- długotrwałe konflikty w pożyciu małżeńskim
- uprzednia karalność, pozostawanie w zainteresowaniu sądu/Policji
- pobyty członków rodziny w placówkach interwencyjnych

Odpowiedzialność prawna
w przypadku zaniechania
postępowania w celu
ochrony i wsparcia
małoletnich

KATALOG KAR

- ▶ Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę bez uzyskania informacji, o których mowa w art. 21 ust. 2, **podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.**
- ▶ Kto przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, nie wypełnia obowiązku przedłożenia informacji lub oświadczenia, o których mowa w art. 21 ust. 3-7, **podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.**

-
-
- ▶ Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę wiedząc, że dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze, albo wiedząc, że została prawomocnie skazana za przestępstwo określone w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, przestępstwo określone w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego lub w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, **podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.**
 - ▶ Kto, będąc obowiązany do wprowadzenia standardów ochrony małoletnich nie wykonuje tego obowiązku, **podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany.**

-
- ▶ W razie ponownego stwierdzenia niewykonania obowiązku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, sprawca, **podlega karze grzywny nie niższej niż 1 000 zł.**
 - ▶ Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi osobę wiedząc, że osoba ta ma obowiązek stosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi, **podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5**

ZASADY DOBREJ ROZMOWY Z UCZNIEM

Zanim zabierzesz głos, zastanów się, co konkretnie chcesz osiągnąć oraz jaki efekt uzyskasz, prezentując myśli w takiej, a nie innej formie. Myśląc o efekcie, który chcesz uzyskać, łatwiej dobierzesz metodę i styl, które pozwolą ci go osiągnąć.

- ▶ • Ustysz i pytaj. ...
- ▶ • Bądź szczery. ...
- ▶ • Nie oceniaj. ...
- ▶ • Dopasuj styl rozmowy do rozmówcy. ...
- ▶ • Nie porównuj kogoś do swoich doświadczeń

Dobre zasady rozmowy z drugim człowiekiem:

- ▶ Dobre zasady rozmowy z drugim człowiekiem:
 - ▶ • Niech twój udział w rozmowie zawiera tyle informacji, ile ich potrzeba (dla aktualnych celów wymiany).
 - ▶ • Nie mów tego, o czym jesteś przekonany, że nie jest prawdą.
 - ▶ • Wyrażaj się przejrzysto. Unikaj niejasnych sformułowań. Unikaj wieloznaczności. Bądź zwięzły. Mów w sposób uporządkowany.

Kroki rozmowy wspierającej

1. Skupienie na uczniu

- Stosuj otwartą postawę ciała: utrzymuj kontakt wzrokowy, skinienie głową, pochylenie ciała w stronę mówiącego, gesty, ruchy mimiczne
- Stosuj krótkie wyrażenia, gdy dziecko Ci o czymś mówi, typu: hm, aha, no tak...

2. Podążanie za uczniem

- Delikatnie zachęcaj dziecko do mówienia, np.: „Czy chciałbyś coś więcej na ten temat powiedzieć?”
- Zadawaj pytania, które wymagają dłuższych odpowiedzi niż „TAK” lub „NIE” (unikamy atmosfery przesłuchania) np.: „Co wpłynęło na to, że...”, „Może domyślasz się, jaki mógł być tego powód?”

3. Rozumienie ucznia

- Używaj zwrotów, które dadzą dziecku Twoje zrozumienie, np.: „Jeśli dobrze Cię zrozumiałem, powiedziałaś mi o...”, „Chcesz powiedzieć, że...”

4. Skupienie na emocjach, potrzebach i oczekiwaniach ucznia

- Mów i nazywaj odczucia dziecka: „Widzę, że się zezłościłaś”
- Pytaj dziecko o jego potrzeby: „Co byłoby Ci teraz najbardziej potrzebne?”
- Pytaj dziecko o jego oczekiwania: „Co byłoby dla Ciebie najbardziej pomocne?”, „Co chciałbyś, żeby się wydarzyło?”

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

Aleksandra Gawinecka
Tamara Barankiewicz